

Svampar i Västmanlands brandområde, Hälleskogsbrännan, 2014-2015 – rapport 1, (2015-08-18, sammanställd av Tom Sävström, 070-5845909).

I mitten på september 2014, knappt en månad efter den stora skogsbranden var under kontroll, började de första små skålsvamparna i släktet **Anthraco**bia visa sig på det stora brandfältet. De små skålarna, som växer gytttrat tillsammans, varierade i röda, bruna och orange färger och täckte här och där stora markytor. Även **stybbskål** (*Geopyxis carbonaria*) visade sig, dock inte i så stora mängder som under 2015, då den varit den talrikaste svamparten, sett till hela brandområdet. Ytterligare några skålsvampar har noterats, exempelvis inom släktena **Peziza** och **Plicaria**. Även den sällsynta **Tricharina gilva** har påträffats, där första fyndet gjordes i naturreservatet Färmansbo urskog i maj månad. Den svamp som väckt störst uppmärksamhet i brandområdet är den vackert rosaröda skålsvampen **Pyropyxis rubra**, som innan fynden i Hälleskogsbrännan, endast var noterad tre gånger i landet, samtliga av Hans von Eichwald i Uppland och Sörmland. Den är nu påträffad på ett 20-tal platser på det stora brandfältet.

Skålsvampen *Pyropyxis rubra*, norr Björktjärnen Västerfärnebo s:n, 12/7 2015 och liten brandbläcksvamp vid Lilla vallsjön, Ramnäs s:n 13/7 2015. Foto: Tom Sävström

I slutet på juni hittades **brun brandskål** (*Peziza echinospora*) på ett par platser. Talrikt med fruktkroppar har också noterats av **kolflamskivling** (*Pholiota highlandensis*) och mera sparsamt **svartnavling** (*Myxomphalia maura*). Under 2015 har ett par fynd gjorts av **stybbspröding** (*Psathyrella pennata*) och **liten brandbläcksvamp** (*Coprinellus angulatus*) har noterats med spridda förekomster.

Murklor

Helt väntat började den brandgynnade **toppmurkla** (*Morchella conica*) visa sig i brandområdet från sista veckan i maj. Stora bestånd på mellan 30 till drygt 100 fruktkroppar har räknats. **Stenmurkla** (*Gyromitra esculenta*) har uppträtt sparsammare. Ett fynd av **rund toppmurkla** (*Morchella esculenta*) finns rapporterat i Artportalen, från Västervåla socken. **Öronmurkla** (*Gyromitra perlata*) har rapporterats med tre fynd från brandområdet. **Rotmurkla** (*Rhizina undulata*) är en sommarsvamp, där första fruktkropparna visade sig från den 23 juni och därefter uppträtt som en av Hälleskogsbrännans talrikaste svamparter. OBS! Vad gäller rund toppmurkla och öronmurkla bör

dessa mikroskoperas för säkra bestämningar. Öronmurkla är exempelvis inte tidigare funnen på bränd mark i Sverige och den kan förväxlas med andra arter.

Vedsvampar

Bland vedsvampar som noterats på bränd ved kan nämnas **vargmjölk** (*Lycogala epidendrum*), **trollsmör** (*Fuligo septica*), **purpurskinn** (*Chondrostereum purpureum*) särskilt på bränd lövved, **vårspindelskinn** (*Athelia neuhoffii*) på bränd granstubbe. **Syllsvamp** (*Neolentinus lepidius*) på bränd tallved, **sommarticka** (*Polyporus ciliatus*) och **svedticka** (*Bjerkandera adusta*) på bränd björkved. Ingen av dessa arter är brandberoende, huruvida de är brandgynnade är oklart. Man får förmoda att brandgynnade vedsvampar (exempelvis tickor) kan ta längre tid på sig innan de utvecklar fruktkroppar. Kommer vi hitta koltickan i brandområdet? Den växer på kolnad tallved och är sällsynt påträffad i landet.

Nya arter för Västmanland

Till dags datum (2015-08-18) har 9 nya svamparter för Västmanland rapporterats från Hälleskogsbrännan. Åtta är skålsvampar, discomyceter. Dessa är **Plicaria trachycarpa** (saknar svenskt namn, har vårtiga sporer) och **slätsporig svedjeskål** (*Plicaria endocarpoides*), **slätsporig brandskål** (*Peziza lobulata*), **Tricharina gilva**, **Anthracobia maurilabra**, **Anthracobia melaloma** och den ovan nämnda **Pyropyxis rubra**. **Eldskål**, (*Pyronema omphalodes*), tillhör också nyheterna, den är noterad 2015 från slutet av juni och med fynd under hela juli månad. Den nionde nya arten är **kolnavling**, (*Faerberia carbonaria*), som hittades den 5 juli i trakten av Öjesjön, vilket hittills utgör enda fyndet i brandområdet. Mikroskopering är att föredra gällande dessa arter, för säker artbestämning.

Rotmurkla t.v, Gatmossen Fläckebo s:n 11/7 2015 och frostnupen vårtsporig brandskål, Vattmossen Ramnäs s:n 8/12 2014. Foto: Tom Sävström

Övrigt

Bland övriga svampar som visat sig på bränd mark eller ved 2014 och 2015 kan nämnas kantarell, trattkantarell, rökslöjkskivling, tuvnagelskivling, frostvaxskivling, grynvasxkivling, mjölhätta, gulvit hätta, stor laxskivling, blåmusseron, stybbgråskivling, pluggskivling, ögonskål, dallergröppa, tallkotteskivling, barrklubbsvamp, narrkantarell, brunsopp, tallsopp, lökbrosking, mörktråding, vecknavling, gullhorn och dvärggullhorn. Överraskande hittades också ett par fynd av kamfingersvamp (*Clavulina cristata*) i den brända marken, hösten 2014.

Rapportera dina svampfynd på Artportalen.

Fortsättningen blir spännande att följa vad gäller svampförekomst i det stora brandhärjade området. Det är viktigt att fynden förs in i Artportalen, gärna med bilder, vilket bidrar till att öka intresset för svampar och svamprapportering. Totalt har ett 40-tal personer hittills rapporterat svamp i Artportalen från brandområdet.